

Naročna mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din. za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Koperštev ul. 6/III

Telefoni urešnštva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SCOUENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inserter
Sarajevo št. 7.565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po prazniku

POZDRAVLJEN, VLADAR

1883

Bodi udano pozdravljen, vladar!
Rojstnega dne Ti zasvetil je žar.
Misli hitijo iz nočnih temin,
v težke se čase Ti orača spomin! ...
Izmučena vojska koraka
čez strme, ledene zore,
nobeden junak ne zaplaka,
a muka teži mu srce:
čez divja gorova
gre proč iz domova,
presilen sovrag ga podl.
Mar ženo naj teši?
Ne, — s e b e naj reši
in snoje junaske pesti,
da nekdaj nasilnike tuje
odbiže in krije maščuje.
Srce je bolno, ali žive oči
goré in upirajo v lepše se dni,
ki morajo priti po urah brdkosti
za vse, ki so željni svobode, prostosti!
In prišel je čas
za vas in za nas,
ki plašili so nas sovražni napali,
da nove smo, hujše se sužnosti bali.
Končan je bil boj in zazoril je dan,

1930

ki vsak ga že leta je čakal željan.
Pripeljal po borbi krvavi
k svobodi si čete in k slavi.
In danes upiram vate oči
srce pa še bolj nam gori in plamti,
o sreči svobode nam sanja
in polno je pričakovanja,
da Tvoja dobrota in Tvoja modrost
popelje nas v dan, ki žari mu prostost!
Iz Tvojega rojstnega dneva blesteča,
za narode Tvoje naj dvigne se sreča!
Svoboda, ki Tvoj jo priboril je meč,
od nas se nikoli ne loči naj več!
Ti čuvaj nad njo, nad najdražjo svetinjo,
edino, ki vso nam pričara blaginja.
Ti vitež junaški nikoli ne daj,
da stopil sovražnik v svobode bi raj,
da vzel bi nam, kar priborili,
kar tuji oteli smo sili! ...
Bodi udano pozdravljen, vladar!
Rojstnega dneva Ti zarja smehljá se.
Daj, da pozabimo žalostne čase!
S Tvojim naj dnevom zasije nam žar,
naj se razlike čez vso domorino,
srečno, pokojno, svobodno, edino!

Franjo Neubauer

Zunanji minister dr. Marinković o organizaciji Balkana

Jugoslavija želi zblizanja med balkanskimi državami, toda noče
tega plačati s koncesijami

Belgrad, 16. dec. 1. Zunanji minister dr. Voja Marinković se je z brzovlakom vrnil iz Aten. Ob 11 je sprejel v svojem kabinetu zastopnike domačega in tujega časopisa in jim dal izjavno, ki je v bistvu enaka izjavni, ki jo je dal že v Atenah.

Ko je minister končal svojo izjavno, so mu časnikarji stavili razna vprašanja. Na vprašanje, kaj misli o sovjetskih listih, ki pišejo, da bodo Sovjeti prisiljeni, da se branijo z vojno, je minister odgovoril: »Kaj se oni brigajo za svet? Naj gledajo, kako bodo uredili razmere doma.«

»Gospod minister,« so ga vprašali, »Sovjeti napovedujejo vojno.« Odgovoril jim je: »Kakšno vojno? Oni napovedujejo vojno morda zato, ker bi jo želeli v položaju, v katerem se nahajajo. To je morda ranje edini izhod iz položaja. Na žalost mišlim, da se nihče ne bo našel, ki bi jim storil to uslugo.«

Na vprašanje, ali obstoji bojazen v zvezi z vestjo o prijateljski pogodbi med Grčijo in Turčijo, ki se je dozdevno izvršila po posredovanju Italije, je dejal: »Tega ne vem. Če tudi bi bila kaka intervencija, vsekakor se je treba tej intervenciji zahvaliti. Ce je bila kaka intervencija, ne vidim nobene bojazni, ker je šlo za dobro stvar.«

Na vprašanje o vzhodnem bloku je dejal: »To se v časopisu stalno ponavlja, toda nisem mo-

gel uvideti, da-li se ustvarja kak blok. Ugotovil sem, da tega nista uvidela niti Venizelos niti Mihalokopulos. Ce tudi bi Grčija delala na kakem bloku, ne dela bloka radi igračkanja, nego da se doseže gotov cilj. Kaj bi dosegla Grčija v takem bloku? Sicer sta mi Venizelos in Mihalokopulos tudi formalno izjavila, da ona niti na kak blok niti na kako fronto ne mislita. Sicer pa je to popoloma razumljivo. Časopise nima rado onega, kar se dogaja, marveč predvsem tisto, kar se bo dogajalo. Na žalost zunanji ministri vloge proroka ne igrajo.«

Glede panbalkanske unije je dejal: »Ni nobena milost, če se nam ponuja, da naj vstopimo v panbalkansko unijo. Ce je ona v interesu vseh balkanskih držav, bo do tega prišlo in se bo tudi izvršila. Ce pa ni v interesu vseh držav na Balkanu in če se ranje ne zanima kaka država na Balkanu, potem do panbalkanske unije ne bo prišlo. Kljub temu, da Jugoslavija želi zblizanje med balkanskih državami, nima nobenega razloga, da bi to plačala z nekako koncesijo katerekoli vrste. Manjšinsko vprašanje je urejeno. O tem obstajajo konvencije. Zblizitev na Balkanu je slično ideji Panevropske. Izvršitev ene ali druge unije bi bilo zelo oviran, če bi nekdo mislil iz tega kovati zase dobiček.«

V Košani je pričakovalo tajnika 96 Balil in 130 malih »Italijank«. V imenu prebivalstva je govoril znani centurius Grazioli. Perusino je opominjal starše, naj svoje otroke mirno zapravljati.

V Sv. Petru na Krasu je dr. Perusino obljubil, da se bodo regulacijska in melioracijska dela v dolini Pivke nadaljevale. V Prestranku so sprejeli tajnika fašisti.

V Postojni se je vrnil v prostorih Fascia zbor, na katerem so bili navzoči fašisti, lokalna oblast in veliko število šolskih otrok. Tajnik je v svojem govoru pohvalil delovanje postojanskega fašizma, ki ima zaslugu za znižanje najemnin in za znižanje cen živilom. Postojna je dobila nov vodovod, potem društveni dom Balille, novo ljudsko šolo v Škocjanu in mestne trtoare. Vse te stvari so stale okoli tri milijone lir. Tajnik je svaril pred kritimi preroski.

V Hrenovicah so prebivalci na povelje fašistov na čast dr. Perusinu razsvetili svoje hiše.

Kaj se godi v Španiji?

Nasprotniče si vesti — Revolucionarji zavzeli radio-postajo in od tam širili vesti — Povelnik revolucionarjev Franco po-
begnil na Portugalsko

Madrid, 16. decembra. AA. Vesti o uporu si nasprotujejo ena drugi in je nemogoče nijihovo resničnost kontrolirati. Upri so se častniki in letalci letališča v Quattroventi s komandantom Francem vred. Vlada je poslala nad letališče letala iz Madrida, toda ta so bila sprejeta s streli iz topov. Po poslednjih vesteh so komandanat Franco in ostali častniki pobegnili z letali. Nezadovoljni oficirji so se polastili vozil in so zavzeli radiopostajo. Odtod so vsemu svetu razglasili, da je bila v Španiji proglašena republika.

Madrid, 16. dec. kk. Tri letala madridskih vstašev so s svojima voditeljema, majorjem Francem in generalom Queipo Llano ob 18 prispevala na letališče pri Lisboni. Portugalske oblasti so jih arretirale in jih ne bodo izročile.

Madrid, 16. dec. kk. Iz vladnih krogov se javlja: Vojno stanje je bilo v Madridu proglašeno ob 15. Niti prej niti pozneje ni prišlo do nemirov ali stavk. Dogodki pri madridskih vstaških letalcih so se vrstili tako: Ob 8 zjutraj se je večina letalskih častnikov izjavila za vstajo. Poslali so več letal nad Madrid, ki so metala na mesto letake, ki so pa imeli popolnoma napačno vsebino. Zagroženo bombardiranje madridskih vojašnic bi n. pr. ne bilo mogoče, ker vstaški letalci niso imeli prav nobenih ali pa prav male bomb. Vlada je takoj poslala svoje čete proti upornikom. Najprej je streljala infanterija v poslopja letališča, nato pa je topništvo oddalo na letališče 105 strelov. Ob 12.15 so vstaši razobesili belo zastavo. V tem trenotku je pristal s svojim letalom major Franco, nakar je zoper zasedel letalo skupno z mehanikom Rada, ki ga je svoječasno spremjal na polet v Južno Ameriko. Z drugim letalom pa sta zbežala druga dva voditelja general Queipo Llano in stotnik Rezack. Na letališču so vdrle vladne čete in ujele mnogo upornikov. Popoldne so vladna letala nad Madridom metača na mesto patriotske oklice vojakom in delavcem. Načrt upornikov se je žalostno izjavil. Očitno so mislili, da bodo s vojimi letaki pridobili zase vsoj en del madridskega vojaštva. V Madridu je bilo zvečer popolnoma normalno in mirno življenje.

Madrid, 16. decembra. kk. Vlada je izdala nato o dogodkih v San Sebastianu. V ponedeljek ob 6.30 je prišlo pred vladno poslopje več delavcev, oboroženih z revolverji, ki so ustrelili dva stražnika, pot pa so jih ranili. Ranjenih je bilo tudi več napadalcev. Pri napadu na vojašnico v Sentandru sta bila ubita dva napadalc. Nota izjavila, da je bil ves pokret čisto komunističen.

Madrid, 16. decembra. kk. Noč od pondeljka na torek je bila v Madridu popolnoma mirna. Notranje mesto so stražile močne čete policije in konjeničarja, v predmestjih pa so bili razdeljeni oddeki strojnih pušk in močni oddelki infanterije. Vojno sodišče je že otvorilo razpravo proti uporniškim letalcem, katerih voditelji pa so vsi učili. Na danšnji dan napovedana generalna stavka se ni začela, ker je zanjo glasoval samo ekstremni radikalni del delavcev. Položaj v Madridu je danes popolnoma normalen, samo brzjavne in telefonske zvezze s province in inozemstvom še niso vpostavljeni. Brzjavke in brezplačne vesti so pod cenzuro.

Lisbona, 16. decembra. kk. Spanski uporniški letalci, ki so zbežali na Portugalsko, so bili po odredbi vlade internirani v vojaški šoli v Mafri, 35 km od Lisbone. Po izjavah teh letalcev je bil njihov pokret republikanskega značaja in bi imel izbruhnuti v pondeljek istočasno na raznih krajev Španije. Kljub temu dogovoru je pet letalcev z madridskega letališča startalo predčasno, ker so upali, da bodo njihovi letaki povzročili izbruh splošne generalne stavke in da se bo del madridskih čet priključil vstaja. To pa se ni zgodilo. Ko so vladne čete začele bombardirati madridsko letališče, so vsi voditelji zbežali na Portugalsko, ker so gladko prišli. Letalci, ki so prispevali na Portugalsko, so izjavili, da je imel njihov pokret namen, ustvariti svobodo in novo ustavo. Na vprašanje nekega časnikarja, ali so hoteli vpeljati republikansko ustavo, je odgovoril major Franco: »Slopi kakšno ustavo, ki bi pomagala priti Španiji do sape.« General Llano je izjavil, da je neuspeha kriv stotnik Galan, ki je predčasno pošiljal ljudi na vstajo, in sicer tri dni pred določenim časom, tako da je vladu lahko pravočasno odredila svoje protiukrepe.

London, 16. decembra. kk. Španska vlada je z ozirom na notranji položaj poklical mnogo čet in Maroka. V Algezirah je dospeло včeraj 9000 mož španskih legij in civilne garde, ki so bili takoj poslani dalje v Madrid. Pariz, 16. dec. AA. Telefonske in brzjavne zvezze s Španijo so popolnoma prekinjene. Danes zjutraj so španske oblasti celo ustavile poštni in osebni promet na meji. Razen uradnih vesti in poročil, ki jih primašo begunci, se ne ve nič. Španski republikanski krogi v Parizu ripisujejo veliko važnost vosten, da je v Španiji položaj zelo resen in da so se upri razni oddelki vojaštva. Uporniki so porušili železniško zvezo med Malago in Madridom ter tako onemogočili prevažanje vladnih čet.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma oblačno in megino. Verjetnost padavin. Trenutek, ko bo najbrže nastopal mrz, še ni zgotov. SCOUENEC

Fašistične manifestacije po Krasu

Trst, 16. t. m. V Postojni so se zbrali 14. t. m. kraški fašisti, katere je bil sklical fašistični tajnik tržaške pokrajne dr. Perusino. »Piccolo« piše, da je bil namen tega sestanka, da kraško drugojezično prebivalstvo pokaže, da se ne da uplivati od temnih zarot in navodil. »Mi nismo nobenega opravka s temi ljudmi,« tako zatrjuje krasko ljudstvo, obsojajoč zarotnike. Nadalje pravi »Piccolo«, da Kraševci vroče prosijo uniform za svoje otroke, za Balisse in za Piccole Italiane. Nekaj teh uniformiranih otrok je prišlo tudi pozdraviti fašističnega tajnika. Ni priča po novi obleki, ki narekuje statujo.

V Sveti Petru na Krasu je dejal: Perusino obljubil, da se bodo regulacijska in melioracijska dela v dolini Pivke nadaljevale. V Prestranku so sprejeli tajnika fašisti.

V Hrenovicah so prebivalci na povelje fašistov na čast dr. Perusinu razsvetili svoje hiše.

Austrija se vrača v ravnotežje

Važne izjave novega zveznega kanclerja dr. Enderja in zunanjega ministra dr. Schobra — Služimo resnici in pravici

Dunaj, 16. dec. (Izv. »Slov.«) Včeraj sta dva najvažnejša člana nove avstrijske vlade podala zelo važne izjave o bodoči politiki avstrijske republike. Po divjem od strasti zastrupljenem volivnem boju, po večtedenskem barantanju s političnimi načeli, je zelo prijetno slišati iz ust poštenjaka, kakor je novi zvezni kancler, da se hoče Avstrija zopet zbrati, pozabiti na razdrtijo prošlih tednov in se znova vključiti kot pridna sotrudnica med ostale države v Evropi. Avstriji pripada posebna vloga, pravi dr. Ender. Majhna je sicer, a ker leži v osrčju od gospodarske krize oslabljene Evrope, je njena vloga velika in presega državne meje. Najprvo pa se bodo morali Avstriji znati sami, stisniti skupaj, dobiti zaupanje drug in drugega in v državo. Avstrija je nadalje navezana mnogo na inozemstvo. Ona prodaja v inozemstvo in od tam kupuje svoj živež. Mi smo majhen narod in naša želja je, da se gospodarske zvezne ne otežujejo, ampak da se kolikor mogoče razširijo. Gospodarska rešitev Evrope je mogoča le, če se bo posrečilo razširiti in poglobiti gospodarske zvezne, razširiti tudi gospodarske enote ter kolikor mogoče vpljati svobodno gospodarsko občevanje med narodi vsega sveta. Druga poglavina zamisel, ki bo vodila njegovo vlado, je neprestano pošteno in tisoč stremljenje za mirom in za medsebojno pomočjo, brez katerih dobrin se noben narod ne bo mogel izvleči iz sedanjih kalimat. Služimo resnici in pravici.

Inozemski novinarji, katerim je bila ta izjava

namenjena, smatrajo, da je zvezni kancler nameval s tem znova in oficijelno potrdil dvoje: da se Avstrija ne bo udeleževala nobenih političnih grupacij držav, nadalje pa, da je pripravljena sodelovati v smislu gospodarskih konferenc v Belgradu in na Simaji, ki predvidevajo gospodarsko zvezo med poljedelskimi vzhodnimi državami ter med Avstrijo, Čehoslovaško in Nemčijo kot industrijskimi državami. Ako so to res nove smernice vlade, potem obstaja upanje, da bo pologoma Avstrija postala konstruktiven sotrudnik pri gospodarski reorganizaciji srednje in vzhodne Evrope.

Po telefonskih poročilih iz Münchena sodeč, je tudi zunanj minister dr. Schober v svojem govoru, ki ga je imel v bavarski prestolici, naglasil približno iste točke. Uvodoma je posvetil Schober nekaj misli hajmverovski skupini ter rekel, da v zdravi državi ni potreba nikakih izrednih obrambnih sredstev. Normalna sredstva morajo zadostovati za vzdrževanje reda in za spoštovanje zakonov. Zato se bo Avstrija moralna iznenediti vseh pokrovit, ki so si sami dali nalogo, da branijo državo. Tega ni treba. Država se bo sama branila, ali pa propadla.

V nadaljnjem govoru se je dotaknil odnosov med Nemčijo in Avstrijo. On je že v Parizu natančno definiral svojo politiko v tem vprašanju. Mi smo en narod v dveh državah. Mi bočemo ostati oboje. Mi se ne bomo družili z nikom v zunanjepolitičnem smislu, če bi bila Nemčija iz

zvezne izključena. Zato bi želel, da bi tudi Nemčija dve načeli sprejela in dejansko izvajala. Veliki in mali brat morata popolnoma enakopravna hoditi isto pot. Naša politika je torej jasna. Vsak, kdo nas spravlja v kakšne fantastične državne zvezze, ne govori resnice. Mi se vsake zvezze bojimo, ker vemo, da bomo samo kot nevtralna in nedvinsna država koristili sebi, nemškemu narodu v celoti in evropskemu miru. Pač pa moramo biti seveda pripravljeni sodelovati na gospodarskih tleh in sicer z vsemi, ki nam bodo prinesli toliko dobre volje nasproti, kolikor je imamo mi. Avstrija mora pridajati na zunaj, da more živeti. Pripravljena je kupovati tam, kjer se ji bodo nudile gospodarske ugodnosti.

Tudi ta izjava bo izzvala mnogo komentarjev, ker je naslov, kamor je namenjena, vendarle pregleden. Ako pride iz ust dr. Schoberja, katerega politična potovanja po Evropi so bila preveč podobna onim njegovega kolege iz Budimpešte, potem zadobjije še večjo veljavo, ker vsaj nekoliko demantira ideje, ki jih je zastopal v prošlosti. Osvoboditev iz italijanskega omrežja je rešitev za Avstrijo. Sodelovanje pri gospodarskem bloku v srednji Evropi pa njen poklic in njena nujnost.

(Ker manjkajo točnejša poročila o navedenih dveh govorih, jih »Slovenec« priobčuje z vsemi rezervami. — Op. ur.)

Gospodarska zborovanja v Zagrebu

Belgrad, 16. decembra. I. Danes sta se vršili dve važni gospodarski seji: I. Vinska sekcija privilegirane delniške družbe za izvoz je imela sedež gledišča izvoza vina. Sprejeti so bili posebni sklepi z ozirom na poslednje znižanje troškarine od 1 Din na 80 par. Finančni minister je sprejel posebno deputacijo, ki ga je naprosila, da se to znižanje nanaša tudi na zaključene in plačane kupčadi. Iz dravsko banovino je bil navzoč član glavnega odbora Robert Košar. II. V trgovinski zbornici je bil letni občni zbor Glavne zvezne vinogradnikov in sodeljarjev kraljevine Jugoslavije, ki je razpravljal o novi vinski troškarini in o proračunu za leto 1931 ter o drugih tekočih zadevah. Sprejeti so bili razni predlogi, ki so jih stavili slovenski vinogradske in ki se bodo predložili merodajnim činiteljem v odboritev.

Davek na samec

Belgrad, 16. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra finančev soglasju predsednikom ministrskega sveta predpisal in proglašil zakon o davku na neoženjene in davčenem osvobojevanju davenih obvezancev z 9 ali več otroci. Glavne določbe zakona so:

Vse moške neoženjene ali sodno ločene osebe in vdovci, če stalno živijo v mestih, trgih in krajih s sreskimi načelstvi, kjer plačujejo neposredne davke, oziroma sprejemajo tantilje, podležejo plačevanju neposrednega davka na neoženjene osebe, če je njihov zakon sodnim potom uničen ali ločen ali če nimajo zakonitih otrok, odnosno če nimajo po sodnem sklepu plačevati vzdrževalnine ženi in deci.

Ta davčna obvezava stopi v veljavno začetkom januarja prihodnjega leta, ko davčni obvezanci izpolni 30. leto življenja in prenehajo onega leta, ko davčni obvezanci izpolni 60. leto življenja ali sklene zakoniti zakon.

Plačevanja tega davka so oproščeni: 1. duhovniki; 2. vojaki; 3. inozemci; 4. polni invalidi; 5. osebe, ki nimajo nad 2500 Din dohodkov.

Samski davčki se predpisuje na temeku določilnega davka na zemljišče, hišnega davka, pridobitnega davka in davka na rente, in znača po davčnem razporedu na osebo od 30 do 35 let 50%, imenovanega davka, od 35 do 40 let 40%, od 40 do 50 let 25%, od 50 do 60 let pa 10%.

Neoženjene osebe, ki sprejemajo dohodke v tantijemah, bodo plačevale ta davek tudi na dohodke po letih, omenjenih v § 4. I. po 5, 4, 2, odnosno 1%.

Neoženjene osebe, ki so v službenih odnosažajih, bodo plačevale na imu tega davka po letih starosti 50, 45, 25 in 10 odnosnega davka po členu 96 odnosno 35 zakona o neposrednih davkih.

Oni davčni obvezanci po zakonu o neposrednih davkih, ki imajo 9 ali več otrok, ali so nekaj imeli 9 ali več otrok, so oproščeni plačevanja neposrednega davka in vseh davkov, ki se na ta davek razpišejo.

Novi rudarski zakon

Belgrad, 16. decembra. I. Novi rudarski zakon, ki se nahaja pred zakonom o svetom, bo v kratkem prišel na dnevni red. S tem zakonom se urejejo rudarski odnosi in pravice do koncesij. Uvaja se večja državna kontrola, tako da se ne bo moglo dogajati, da se ponekod iz tega dela spremeni. Posebej se urejajo odnosi med državo in zasebnimi rudarji glede dela in konkurenca. Država daje velike koncesije zasebnim rudnikom, da bi se rudarstvo v naši državi čim bolj uredilo. Vprašanje bratovških skladnic se je posvetila načrta pozornost.

Neresnične vesti

Belgrad, 16. dec. AA. V vasi Nerodinu je bil o priliki uradovanja lažje ran en orožnik Ivan Novakov od kmeta Save Ivaniča. Ta dogodek je Transatlantik-radio opisal preko dunajskih listov Tag in Extrablatt tendenciozno, kot da je šlo za vstop kmetov v več jugoslovenskih vases proti oblasti radi izbirjanja davkov. V Nerodinu in Kovačici, da je bilo ubitih več kmetov, orožnikov in 4 davčni uradniki. To vest so prevzeli francoski listi in angleški Express Telegraph.

S strani ministrstva za notranje zadeve in ministrstva finančev smo pooblaščeni, to vest kategorično demantirati, ker v nobeni vasi nikjer na teritoriju kraljevine Jugoslavije ni dozaj prisko do odpora o prilikli plačevanju davkov, ker so davčna bremena tako zmerna in se plačevanje vrši brez prisilnih sredstev. Tako n. pr. letos ni niti pol % celokupnih plačanih davkov, ki bi bili izterani ekskluzivnim potom.

Zato voda tukaj veliko začudenje nad širjenjem takih alarmantnih in neresničnih vesti. (Centralni presbiro).

Nove izvozne tarife

Belgrad, 16. decembra. AA. Generalna direkcija državnih železnic je izdala novo tiskano tarif za izvoz ječema, pšenice, rži in turščice, ki so stopile v veljavno 1. t. m. Nove tarife prinašajo oljšave 25 do 30%. Na prodaj so na vse železniške direkcije.

Prevozne ugodnosti

Belgrad, 16. decembra. AA. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila ugodnosti za odpremo tehle sredstev za uničevanje škodljivcev: arborina, argarina, roxala, dendrina, endedorina in drvorina na vseh postajah v kraljevini.

Odlikovana akademска pevska društva

Belgrad, 16. dec. AA. Nj. Vel. kralj je odlikoval na predlog prosvetnega ministra z redom jugoslovanske krone V. stopnje slednja akademika pevske društva: Obilić v Belgradu, Balkan v Zagrebu, Mladost v Zagrebu, Akademski pevski zbor v Ljubljani, Obilić v Skoplju, Svetlost v Sarajevu. Obenem so imenovana društva oproščena vseh tak.

Ajehin v Zagrebu

Zagreb, 16. dec. m. Snočna Aljehinova simulanka je trajala davi do 6. ure. Aljehin je 20 partič dobil, 8 remiziral, 7 pa izgubil. Po končani igri je izjavil, da je zadovoljen s svojim uspehom.

Nova Gradiška — mesto

Belgrad, 16. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra finančev in po zaslivanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglašil zakon o proglašitvi občine Nova Gradiška za mesto.

Francoski list o novi vladi

Nedobrodošlo ministrstvo - Ali bo živelova nova vlada? - „Ne sme!“

Ljubljana, 16. dec. U. »Slovenec« do sedaj ni komentiral nove francoske vlade, da se izognе morebinemu očitku pristranskega ali enostranskega presočanja. Ker pa misli, da mora naše javno mnenje biti informirano o važnih dogodkih večih evropskih držav, predvsem onih, ki so naše prijatelje, priobčemo v naslednjem misli, ki jih je objavil pariški »Journal des Debats« v dveh uvednikih dne 14. in 15. decembra:

»Ministrstvo, ki ga je sestavil Steeg, ni nič drugega, kakor malo prepričan svobodomislinski kartel. To je vlada, ki jo je tisto ogroženo zavrniti in čimprej strmolagativi. V prvih vrstah vidimo svobodomiselnih senatorje, ki so vrgli Tardieuja, za njimi sedi načinjava gospoda iz svobodomiselnih radikalne stranke. Med nimi načinjava tudi Brianda in Loucheura, ki se počutita prav dobro v tej družbi. Toda kaj delajo med njimi možje kot Leygues, Cheron, Germain, Marin in Coty. Ob žejemo, da so zašli med to ekipo. Vlada Steeg je sama ta namen, da izroči oblast v državi v roke svobodomiselnih strank. Vsakdo je razumel, da je namen te vlade izročiti državo v roke svobodomiselnstva, ki bo demontaže vsako domovinsko politiko na lubo socialističnemu internacionizmu. Tudi skandal Ou tric mo a b'i pokopan, predno ne bo prepozno. Samo dva lista, Quotidien in Ere nouveau, izazovata zadovoljstvo v vlado. Ves drugi veliki tisk, kot so Le Temps, Echo de Paris, Figaro, Action Française, Avenir, Ordre, Ami du Peuple, Journe Industriel, Liberte in drugi pa natančno povedo, koliko je vredno novo ministrstvo. Nova vlada je naravnost izvajanje sedanje parlamentarne večine. Ali bo živelova? Fasti mora je prvi dan in čim pre tem boljše. Za tem mora iti ves naš trud.«

Njegovi predlogi se bavijo večinoma s predlaganimi kompetencami pokrajinskih zakonodajnih zastopstev v zvezni Indiji in z vprašanjem odgovornosti pokrajinskih eksekutiv. V kratkem povedano, podlobor predлага, naj se ukine diarhija v guvernerskih pokrajinih. Vse pokrajinski zadeve bi upravljala pokrajinska zakonodajna zastopstva. Eksekutive bi bile enotne. Minstre bi imenoval še nadalje guverner. Pokrajinske eksekutive bi imeli nadalje primerno število zastopnikov manjšin. Guverner bi imel pravico zakonodajno zastopstvo razpustiti in eventuelno odkloniti kandidata ter ga predložiti generalnemu guvernerju v nadaljnjo proučevanje.

Vsi zakoni zveznega, verskega ali pa centralnega značaja bodo potrebovali sankcijo generalnega guvernerja. Kompetence guvernerjev bi bila omejena na delokrog označen v ustavi vstreški varstvu manjšin in skrbi za javno varnost pokrajine. Osem indijskih delegatov je odločilo predloge podlobora, naj po odstopu vlade vodi vladne posle guverner.

Drugi predlogi se bavijo s sestavo pokrajinskih zakonodajnih zastopstev, ki bodo po potrebi razširjena. Njihova zakonodajna doba bo trajala razen malih izjem 5 let. Zbornice bi bile enotne ali pa dvojne, kakor bi pač zahtevalo pokrajine.

London, 16. dec. AA. Davi se je sestala k plenarni seji indijska konferenca, ki je razpravljala o poročilih podlobora za Birmo in podlobora za pokrajinsko ustavo. Prav tako je proučila začasno poročilo podlobora za zvezno ustavo. Podlobor za pokrajinsko ustavo je končal svoje poročilo snoti v pozni urah.

Njegovi predlogi se bavijo večinoma s predlaganimi kompetencami pokrajinskih zakonodajnih zastopstev v zvezni Indiji in z vprašanjem odgovornosti pokrajinskih eksekutiv. V kratkem povedano, podlobor predлага, naj se ukine diarhija v guvernerskih pokrajinih. Vse pokrajinski zadeve bi upravljala pokrajinska zakonodajna zastopstva. Eksekutive bi bile enotne. Minstre bi imenoval še nadalje guverner. Pokrajinske eksekutive bi imeli nadalje primerno število zastopnikov manjšin. Guverner bi imel pravico zakonodajno zastopstvo razpustiti in eventuelno odkloniti kandidata ter ga predložiti generalnemu guvernerju v nadaljnjo proučevanje.

Vsi zakoni zveznega, verskega ali pa centralnega značaja bodo potrebovali sankcijo generalnega guvernerja.

Kompetence guvernerjev bi bila omejena na delokrog označen v ustavi vstreški varstvu

manjšin in skrbi za javno varnost pokrajine.

Osem indijskih delegatov je odločilo predloge podlobora, naj po odstopu vlade vodi vladne posle guverner.

Drugi predlogi se bavijo s sestavo pokrajinskih zakonodajnih zastopstev, ki bodo po potrebi razširjena. Njihova zakonodajna doba bo brez prisilnih sredstev. Tako n. pr. letos ni niti pol % celokupnih plačanih davkov, ki bi bili izterani ekskluzivnim potom.

Zato voda tukaj veliko začudenje nad širjenjem takih alarmantnih in neresničnih vesti. (Centralni presbiro).

Parlament, ki ni parlament

Kaj se je godilo v Brest Litoushem?

Varšava, 16. decembra. kk. V poljskem sejmu je pričakovati danes velikega boja. V razpravi je novi poslovni red, katerega boče uveljaviti večina Pilsudskega za ome